

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/46/2019
Identifikačné číslo spisu: 8214200694
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Gandžala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8214200694.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne E.j, trvalým pobytom v V., zastúpenej advokátom JUDr. Jaroslavom Bódišom, so sídlom v Košiciach, Humenská 18, proti žalovaným 1/ F. trvalým pobytom v V., 2/ Y., trvalým pobytom v V., 3/ E.j, trvalým pobytom v V., 4/ Y.j, trvalým pobytom v V., 5/ JG., trvalým pobytom v F., o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 7C/13/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21. augusta 2018 sp. zn. 22Co/1/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 4/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. 1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) uznesením z 9. októbra 2017 č.k. 7C/13/2014 - 315 rozhodol tak, že konanie zastavil (I. výrok) a žalovaným právo na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

1. 2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní vedenom na tamom súde pod sp. zn. 6C 40/80 už raz bolo rozhodované o určení vlastníckeho práva k parcelám aktuálne vedeným ako parcely Z.4 a 238/5, zapísaným na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX. a XXX pre kat. úz. V., ku ktorým sa žalobkyňa v tomto spore domáhala určenia vlastníckeho práva v podiele 1/8. Účastníčkou uvedeného konania bola aj žalobkyňa v postavení žalovanej 2/ (spolu so svojím manželom ako žalovaným 1/), pričom z odôvodnenia predmetného rozsudku (č.k. 6C 40/80-13 z 22. marca 1980) vyplývalo, že právni predchodcovia žalovaných, ktorých sled právneho nástupníctva na základe prevažne singulárnej sukcesie súd primerane opísal, opierali dôvodnosť svojho vlastníctva od záznamov vedených v pozemkovej knihe v záp. č. XXX a XXX, vedenej pre kat. úz. V., (od obsahu ktorých aj v tomto konaní žalobkyňa odvíjala svoj žalobný nárok), ako aj od vyhlásení žalovaných (medzi ktorými bola i sama žalobkyňa), podľa ktorých mali za to, že tieto nehnuteľnosti vlastnícky patria právnym predchodcom žalovaných (v tomto konaní). Súd prvej inštancie považoval za nespochybniteľný aj súhlas samotnej žalobkyne s vyhláseným výrokom súdu obsiahnutým v rozsudku č. k. 6C 40/80-13 z 22. marca 1980, keďže ako vyplývalo z poučenia uvedeného v označenom rozsudku, všetci účastníci sa práva na podanie odvolania proti nemu vzdali.

1. 3. Vzhľadom na vyššie opísanú totožnosť predmetu konania, ako aj totožnosť subjektov vystupujúcich v konaní po zohľadnení právneho nástupníctva pôvodných účastníkov z konania vedeného pod sp. zn. 6C 40/80 dospel súd prvej inštancie k záveru, že ďalšiemu konaniu o žalobkyňou uplatnenom žalobnom nároku (ako bol tento vymedzený v podaní zo 16. júla 2015, ktoré v zmysle podania z 21. mája 2017 bolo doplnením žaloby) bráni prekážka veci už rozsúdenej, ktorá je neodstrániteľnou procesnou podmienkou v zmysle § 230 zákona č. 160/2015 Z.z Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“). Preto súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 161 ods. 2 CSP konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 a 2 CSP.

2. 1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 21. augusta 2018 sp. zn. 22Co/1/2018 na základe odvolania žalobkyne, potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie (I. výrok) a stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (II. výrok).

2. 2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na ustanovenia §161 ods. 1 a 2 a § 230 CSP. Konštatoval, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami ako aj vecne správnymi právnymi závermi súdu prvej inštancie. Uviedol, že prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom podľa názoru odvolacieho súdu nebolo významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak.

2. 3. Následne odvolací súd priamo vo vzťahu k prejednávanej veci konštatoval, že súd prvej inštancie náležite zistil skutočnosti týkajúce sa totožnosti veci, skúmal označenie, prečíslovanie parciel, zmeny v evidencii a vlastníctve k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom tohto sporu, pričom zistené okolnosti aj podrobne zosumarizoval v odôvodnení svojho rozhodnutia. Výkonanie znaleckého dokazovania navrhovaného žalobkyňou vzhľadom na stav zistený súdom prvej inštancie z dostupných listinných dôkazov, ktoré boli obsahom spisu a pripojeného spisu, by bolo nevhodné a nadbytočné. K námietke žalobkyne týkajúcej sa nedostatkov konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6C 40/80, výsledkom ktorého bolo vydanie rozsudku č. k. 6C 40/80-13 z 22. marca 1980 odvolací súd uviedol, že pani Y. v konaní figurovala v pozícii žalovanej ako osoba na neznámom mieste, preto jej bol ustanovený procesný opatrovník, ktorý v konaní hájil jej práva a záujmy. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná Y. bola osobou na neznámom mieste, aj v prípade konania s jej právnymi nástupcami by títo boli osobami na neznámom mieste a rovnako by im bol ustanovený procesný opatrovník. Navyše, žalobkyňa E. bola účastníčkou konania 6C 40/80 (v pozícii žalovanej) a nič jej preto nebránilo už v uvedenom konaní poukázať na nedostatok procesnej a hmotnoprávnej subjektivity Y. Skutočnosť, že Y. bola v čase vyhlásenia rozsudku č. k. 6C 40/80-13 z 22. marca 1980 mŕtva, nič nemenilo na pozícii žalobkyne E., keďže vlastnícke právo bolo rozsudkom určené k sporným nehnuteľnostiam v prospech R. a E., nie E.. Žalobkyňou vytykané nedostatky uvedeného konania preto neobstoja a za daného stavu bolo neprípustné nezohľadniť existujúci právoplatný rozsudok vo veci 6C 40/80.

2. 4. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatoval, že pred podaním žaloby v predmetnej veci Okresný súd Bardejov už o totožnom nároku medzi tými istými stranami sporu právoplatne rozhodol rozsudkom č. k. 6C 40/80-13 z 22. marca 1980. Uvedené rozhodnutie založilo prekážku res iudicata, a teda pokiaľ v totožnej veci podala žalobkyňa žalobu, v takomto konaní nebolo možné pokračovať a bolo potrebné ho zastaviť pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania. Preto odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

2. 5. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania odvolací súd vychádzal z ustanovení § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 CSP a aplikujúc článok 17 Základných princípov Civilného

sporového poriadku rozhodol, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, pretože žalovaní síce boli v odvolacom konaní úspešní, no v priebehu odvolacieho konania im žiadne trovy nevznikli a žalobkyni ako procesne neúspešnej strane nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. 1. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom žiadala, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu i uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. 2. Dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodila z ustanovenia § 420 f/ CSP, argumentujúc tým, že dovolaním napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie došlo ich nesprávnym procesným postupom k tomu, že jej znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V odôvodnení dovolaní poukázala na jednotlivé body odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, zdôrazňujúc, že predmetné rozhodnutie o určení vlastníckeho práva vychádzalo zo zistenia skutkového stavu za obdobie od 6. februára 1980 po súčasnosť, nezohľadňujúc ňou navrhované obdobie. Ďalej namietala nevyhovenie ňou navrhovaného vykonania znaleckého dokazovania, za účelom preverenia pôvodných geometrických plánov z rokov 1963, 1973 a 1980 a tiež nedostatočné odôvodnenie požiadavky súdu prvej inštancie smerom ku katastrálnemu odboru Okresného úradu v Bardejove, v časti požadovaného predloženia listinných dôkazov iba za obdobie od 6. februára 1980 po súčasnosť. Vzhľadom na vyššie uvedené mala za to, že takto koncipovaná požiadavka súdu prvej inštancie viedla iba k čiastkovému zisteniu skutkového stavu a nie k jeho úplnému zisteniu, na základe ktorého by bolo možné spravodlivo rozhodnúť o jej nároku, čím bolo porušené jej právo na spravodlivý proces.

4. Z obsahu vyjadrenia žalovanej 4/ k dovolaniu žalobkyne možno vyvodiť, že rozhodnutie odvolacieho súdu i rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

6. V danom prípade vyvodila žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018), teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018, 1 VCdo 2/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka v súvislosti s argumentáciou o nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu namietala neúplné zistenie skutkového stavu, ktoré viedlo k tomu, že v zmysle ustanovenia § 161 ods. 1 a 2 s použitím ustanovenia § 230 CSP došlo ku konštatovaniu existencie prekážky veci rozsúdenej (*res iudicata*), teda *de facto* namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu a správnosť jeho právnych záverov, teda právne posúdenie veci odvolacím súdom.

10. V súvislosti s dovolacou námietkou žalobkyne týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku), ktorá prípustnosť dovolania nezakladala. S týmto názorom sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky (pozri rozhodnutia sp.zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska (rovnako ako v prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov) nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

11. V danom prípade odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety zjednocujúceho stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. O taký prípad ide napríklad vtedy, keď dovolaním napadnuté rozhodnutie neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne keď odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má také nedostatky, že sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi dôsledkami predstavuje exces, ktorý možno charakterizovať ako „justičný omyl“ v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu však nedáva podklad pre konštatovanie opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol ako vo veci

rozhodol súd prvej inštancie, podrobne poukázal na relevantné listinné podklady, na základe ktorých dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne. Nad rámec dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v odôvodnení svojho uznesenia doplnil ďalšiu argumentáciu, z akých dôvodov považuje zastavenie konania z dôvodu existencie prekážky veci rozsúdenej za vecne správne.

12. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty žalobkyne dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobkyňa preto nemôže opodstatnene namietat, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

13. 1. V súvislosti s dovolacou námietkou dovolateľky, týkajúcou sa nevykonania ňou navrhnutých dôkazov dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 185 ods. 1 CSP, v ktorom je uvedené, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Z tohto ustanovenia vyplýva, že súd nemusí vykonať všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy a výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevyhlásil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať relevantný skutkový poznatok. Táto, súdu respektíve sudcovi zákonom daná možnosť výberu dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je súčasťou princípu voľného hodnotenia dôkazov (viď napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 64/1997, resp. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo/13/2012). O tom, či súd vykoná alebo nevykoná navrhovaný dôkaz nevydáva žiadne rozhodnutie. V tomto prípade odvolací súd v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia procesnoprávne akceptovateľným (t.j. jasným, určitým a zrozumiteľným) spôsobom konštatoval, že k ustáleniu skutkového stavu došlo na základe (presne špecifikovaných) listinných dôkazov a preto navrhované dokazovanie nemohlo mať vplyv na iné posúdenie skutkového stavu veci a z neho vyplývajúci záver, o existencii prekážky veci rozsúdenej. Nevykonanie navrhovaného dokazovania preto nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (pozri 4Cdo 100/2018).

13. 2. Keďže uvedená dovolacie námietka sa týkala de facto hodnotenia dôkazov, z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ je neakceptovateľná, teda neprípustná.

14. Pre úplnosť dovolací súd zdôrazňuje, že prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec, o ktorej už bolo prv právoplatne rozhodnuté. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Z hľadiska totožnosti osôb nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petítom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z

ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne (a tiež inak).

15. Z uvedeného vyplýva, že konaniu v prejednávanej veci bránila prekážka veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata) a preto jeho zastavením nedošlo zo strany súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu k nesprávne procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že ňou uplatnený dovolací dôvod neexistuje (nie je daný). Z tohto dôvodu preto dovolanie žalovanej (dovolaťky) podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

16. Žalovaní boli v dovolacom konaní úspešní a preto na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP by mali (potenciálny) nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovaným však preukázateľne žiadne konkrétne trovy dovolacieho konania nevznikli a preto im dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.